

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום פרידמן זצ"ל

הרה"ק רבי בן ציון אבא שאול ב"ר אליהו זצ"ל

משנה ד'

רבינו עובדיה מברטנורא

הבזך - כף קטן.

מלא וגדוש קטורת - והיתה בתוך הכף הגדול. שאם לא היה הגדול, כיון שהקטן גדוש היה מתפור הקטורת לארץ בהולכתו. ובכף הגדול לבד לא סגי, דכבוד הוא כלפי מעלה לערות מכף גדוש על הגחלים בשעת ההקטרה.

וכסוי היה לו - לבזך.

מטוטלת - רבותי פירשו כעין טבעת היה לכסוי מלמעלה שעל ידו מטלטל הכסוי ומסירו מעל הבזך.

ובערוך פירשו, מטוטלת חתיכת בגד, כמו לא יצא הגמל במטוטלת דפרק במה בהמה יוצאה. שהיה נתון על כסוי הבזך כמין סודר קטן לנוי.

מִי שְׁזָכָה בַּקְטָרֶת הִכְהֵן שִׁזְכָּה בְּהַקְטַרְתִּי הַקְטוֹרֶת, הָיָה נוֹטֵל אֶת הַפָּף. וְהַפָּף דוֹמָה לְתַרְקָב כְּלִי גָדוֹל שֶׁל זָהָב, מִחֲזִיק שְׁלֹשֶׁת קַבִּים*. וְהַבִּזָּךְ כִּף קֶטְנָה הָיָה בְּתוֹכָהּ הִיתָה בְּתוֹךְ הַתְּרַקָּב הַגָּדוֹל, מְלֵא וְגָדוֹשׁ קְטָרֶת וְאוֹתָהּ כִּף קֶטְנָה הִיתָה מְלֵאָה וְגָדוֹשָׁה בַּקְטוֹרֶת, וְלִכֵּן שָׁמוּ אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַמַּחְתָּה הַגָּדוֹלָה כְּדִי שֶׁהַקְטוֹרֶת לֹא תִתְפָּזֵר**. וְכִסּוּי הָיָה לוֹ לְאוֹתָהּ כִּף קֶטְנָה, וְכִמְיֵן מְטוֹטְלֶת הָיָה עָלֶיהָ מְלֻמְעָלָן לְפִי פִירוּשׁ אֶחָד הַכוּוֹנֵה שֶׁעַל מַכְסֵה הַבִּזָּךְ הִיתָה יְדִית שְׂאִיתָה הַרִימָה אֶת הַמַּכְסֵה מֵעַל הַבִּזָּךְ, וּפִירוּשׁ שֵׁנִי, שֶׁהִיא לְבַזָּךְ כִּיסוּי מִיּוֹחַד מִבַּד שֶׁעָשׂוּ לוֹ לְיוֹפִי.

* כמו שביארנו בפרק ג משנה ו

** ולמה לא שפך את אותה כמות קטנה מתוך הכף הגדולה, לפי שזהו דרך כבוד לשפוך מתוך כלי מלא וגדוש ולא מתוך כלי שהוא חצי מלא.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווזאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

רבינו עובדיה מברטנורא

משנה ה'

מי שזכה במחתה – להוליך הגחלים למזבח הזהב. ולא היה בזה פייס, אלא מי שזכה בקטורת על ידי פייס אומר לזה שעמו זכה עמי במחתה.

וחתה – מן המאובכות הפנימיות לא גרסינן הכא, שהן קרובים לדשן, דאדרבה גחלים גסות ובערות היה חותה.

ועיקר בשל זהב – אבל לא היה חותה בשל זהב, כדי שלא תתקלקל, והתורה חסה על ממונן של ישראל.

נתפור ממנו כקב גחלים – שהיה חותה במחתה של כסף בת ארבעה קבים ומערה בשל זהב שהיא של שלושה. וכדי להוליכה מלאה היה מערה באחרונה, שזהו דרך כבוד שלמעה.

מכבדן לאמה – לאמת המים שבעזרה. שלא יכוו בהן הכהנים.

ובשבת שאסור לכבות.

כופה עליהן פסכת – כלי אחד גדול. תרגום סירותיו, פסכתרוותיה.

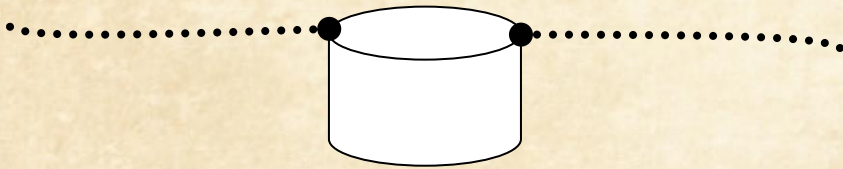
לתך – חצי כור, חמש עשרה סאין, שהכור שלושים סאין.

ושתי שרשרות היו – בפסכת אחד מצד זה ואחד מצד זה, לפי שבו מורידים הדשן מעל המזבח כדאמרין בסמוך, וכשמורידו מלא דשן דרך קרקע הכבש שהוא משופע היה כהן אחד לפניו שמושכו בשרשרת וכהן אחד היה למעלה מן הפסכת ותופס בשרשרת שלפניו שלא תתגלגל במדרון הכבש.

ועל השרץ – שנמצא בעזרה בשבת, כופים עליו פסכת כדי שלא יטמאו בו הכהנים. שאין יכולים להוציאו משם בשבת, דעל שבות כזה גזרו ואפילו במקדש. ודווקא כשנמצא בעזרה, אבל נמצא בהיכל או באולם, מוציאים אותו מיד ואפילו בשבת.

מי שזכה במחתה להביא את המחתה עם הגחלים למזבח הקטורת שהיה בתוך ההיכל, ומובא בגמרא יומא (כה, ע"ב) שלא היו עושים פייס על עבודה זו, אלא הכהן שזכה בהקטרת הקטורת, היה אומר לכהן שעמד מימינו בשעת ההגרה: 'זכה עמי במחתה', **נטל מחתת הכסף, ועלה לראש המזבח** מזבח החיצון, **ופנה את הגחלים הילך והילך** לשני הצדדים, **וחתה** ונטל במחתה גחלי אש. **ירד** ממזבח החיצון **וערן** ושפך את הגחלים **לתוך** מחתה **של זהב** והטעם שלא היה חותה במחתה של זהב מבואר בגמרא (יומא מד, ע"ב), לפי שהתורה חסה על ממונם של ישראל, שכן חתיית הגחלים שורפת את הזהב ומכלה אותו. כשהיה שופך את הגחלים מכף הכסף לכף של זהב, היה **נתפזר ממנו כקב גחלים** הואיל ולמחתה של כסף היה קיבולת של ארבע קבים ולמחתה של זהב היתה קיבולת של שלושה קבים, יוצא שקב גחלים אחד היה נשפך מחוץ למחתה של זהב בשעה ששפך לתוכה את הגחלים מתוך מחתה של כסף, **והיה מכבדן לאמה** ואת אותם הגחלים שנשפכו החוצה, היה הכהן מטאטא לתוך אמת המים שבעזרה. **ובשבת** שאסור לכבות את הגחלים, וכן אסור אף לטלטלם **היה פופה עליהן** מניח עליהם **פסכת** סיר גדול, ועתה מסבירה המשנה מהו הפסכת ולמה היה משמש. **ופסכתו היתה כלי גדול, מחזקת לתך** בעל קיבולת של חצי כור (90 קבים), **ושתי שרשרות היו בה** היו קשורות בפסכת משתי קצותיה* **אחת שהוא מושך בה ויורד, ואחת שהוא אויז בה מלמעלה, בשביל שלא תתגלגל** בהמשך נלמד שאת הדשן מניחים בתוך הפסכת וכך היו מורידים אותו מהמזבח, והיות הפסכת היה כבד, כהן אחד היה מושך את הפסכת ומורידו מהמזבח דרך הכבש, וכדי שלא יתגלגל הסיר וישפך הדשן מחמת שיפוע הכבש, היה כהן נוסף אויז בשרשרת שבצידו השני של הפסכת, ובכך גרם שהסיר לא יתגלגל קדימה ויתפזר כל הדשן**. **ושלטה דברים היתה משמשת** ולצורך שלושה דברים היו משתמשים בפסכת: **כופין אותה על גב גחלים** בשבת היו מכסים איתה את הגחלים שנשפכו ממחתך הכסף, כמו שלמדנו לעיל, **ועל השרץ בשבת** וכן אם נמצא שרץ מת בעזרה בשבת היו מכסים אותו עם הפסכת עד למוצאי שבת, כדי שלא ייטמא את הכהנים, וזאת עשו לפי שלא ניתן להוציאו בשבת מהמקדש משום איסור מוקצה, שכן על שבות כזו גזרו חכמים אפילו במקדש, **ומורידין בה את הדשן מעל גבי המזבח** ואיתה היו מורידים את הדשן ממזבח החיצון כמו שלמדנו לעיל.

הפסכת עם שתי השרשראות בשתי צידי הסיר

*
**

הורדת הפסכת בכבש המזבח

